

**Beretning for 2007 om vurdering og
anerkendelse af udenlandske
uddannelseskvalifikationer m.v.**

Indhold

1. Resumé	3
Om beretningen..	5
2. Anerkendelse med henblik på ikke-lovregulerede erhverv og uddannelse...	6
CIRIUS' vurderinger	6
Anerkendelse i forhold til arbejdsmarkedet.	13
Gymnasiale/adgangsgivende eksaminer	14
Kvalifikationsniveauet	15
Anerkendelse af realkompetencer	19
Internationalt samarbejde	21
Anerkendelse af transnationale uddannelser m.v.	23
Transparens og sammenlignelighed	24
Falske eksamensbeviser	28
3. Anerkendelse med henblik på lovregulerede erhverv.....	30
Introduktion.....	30
Erhverv og myndigheder..	30
De kompetente myndigheders praksis for anerkendelse	32
Udvikling af procedurer og standarder	39

1. Resumé

Denne beretning redegør for de væsentligste udviklingstendenser i 2007 inden for området vurdering og anerkendelse af udenlandske uddannelseskvalifikationer, både i forhold til ikke-lovregulerede erhverv og uddannelse og i forhold til de lovregulerede erhverv.

Der blev i 2007 udstedt 1.417 **vurderinger fra CIRIUS**, primært med henblik på beskæftigelse inden for ikke-lovregulerede erhverv eller uddannelse. Det er 41 procent flere end i 2006. En stor del af stigningen skyldes et markant øget antal svenske og tyske ansøgere med sundhedsuddannelser, der niveaumæssigt svarer til en dansk social- og sundhedsassistent- eller -hjælperuddannelse.

Vurderingen af et stigende antal personer med sosu-lignende uddannelse er i tråd med regeringens plan for international rekruttering af kvalificeret arbejdskraft. Efter planen, der blev offentliggjort i oktober 2007, har CIRIUS oprettet et hurtigt spor for vurdering af sosu-medarbejdere, således at disse sager behandles på højst tre til fire uger. Et tilsvarende hurtigt spor blev indført som led i en udvidet green card-ordning, hvor uddannelsesniveauer er et af kriterierne for tildeling af opholdstilladelse til jobsøgning i Danmark.

Det tog i gennemsnit 33 dage at få en vurdering fra CIRIUS i 2007. 83 procent af vurderingerne blev gennemført på mindre end to måneder, 52 procent på mindre end en måned.

CIRIUS' svartjeneste for uddannelsesinstitutioner behandlede desuden 318 henvendelser om vurdering af konkrete udenlandske eksamensdokumenter med henblik på optagelse på en dansk uddannelse. 74 procent af henvendelserne blev besvaret samme dag.

Kvalifikationsnævnet, som behandler klager over danske uddannelsesinstitutioners meritafgørelser, fik i løbet af 2007 udvidet sin kompetence, idet uddannelsessøgende på Undervisningsministeriets og Kulturministeriets områder fik adgang til at klage til nævnet over merit for dansk uddannelse og forhåndsmerit samt anerkendelse af realkompetence på voksen- og efteruddannelsesområdet.

Der blev i 2007 indbragt 9 meritafgørelser for Kvalifikationsnævnet, det samme som de to foregående år tilsammen. CIRIUS har i årets løb gennemført en informationsindsats over for uddannelsesinstitutionerne for at gøre opmærksom på de nye klagemuligheder og pligten til at give klagevejledning.

Inden for **Bologna-processen** lagde ministerkonferencen i London i maj 2007 op til en fortsat høj prioritering af anerkendelsesområdet for at sikre borgernes

mobilitet og at gøre Europa til et attraktivt og konkurrencedygtigt område for videregående uddannelse. Dette aspekt af processen understøttes af de europæiske og nordiske netværk for anerkendelse.

Danmark indgik i september 2007 en bilateral **aftale med Kina** om gensidig anerkendelse af videregående uddannelser i sammenhæng med et voksende uddannelsessamarbejde.

Beretningen beskriver også den udvikling af redskaber og metodik, der er sket i forhold til anerkendelsen af realkompetence og af transnationale uddannelser m.v., sikringen af transparens og sammenlignelighed på tværs af uddannelsesystemerne samt håndteringen af problemer med falske eksamensbeviser.

Inden for **de lovregulerede erhverv** blev der i 2007 behandlet et stigende antal ansøgninger om autorisation og lignende godkendelse. Ifølge de kompetente myndigheders indberetninger blev der truffet i alt 2.707 afgørelser i 2007, hvilket er ca. 70 procent flere end i perioden september 2005 til august 2006¹. Det skyldes især en stor tilgang af gaffeltruck- og kranførere, men der har også været væsentlige stigninger inden for sundheds erhverv (især sygeplejersker) og søfartserhverv (især maritime officerer).

I de fleste tilfælde gav afgørelserne på det lovregulerede område direkte adgang til erhvervsudøvelse: 74 procent (mod 77 procent i perioden september 2005 til august 2006). Umiddelbare og midlertidige/betingede autorisationer udgjorde tilsammen næsten 97 procent af afgørelserne (mod 95 pct. i perioden før).

De kompetente myndigheder holdt sagsbehandlingstiden under tre måneder i ca. 98 procent af sagerne og under en måned i ca. 87 procent af sagerne. Der er taget særlige initiativer til at forkorte sagsbehandlingstiden for udenlandske læger.

Et nyt, samlet anerkendelsesdirektiv er blevet implementeret i lovgivningen om anerkendelse med virkning fra den 20. oktober 2007 og er ved at blive færdigimplementeret i lovgivningen på de berørte erhvervsområder. Dermed er der bl.a. indført en ny ordning, der som udgangspunkt tillader tjenesteydere fra andre EU/EØS-lande midlertidigt og lejlighedsvis at udøve deres erhverv i Danmark uden at skulle ansøge om autorisation eller lignende.

---

¹ Indberetningsperioden blev i 2007 ændret fra september-august til kalenderåret, således at myndighederne indberetter én gang årligt om afgørelser truffet i det forudgående kalenderår.

Om beretningen

Efter Lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v. afgiver ministeren årligt en beretning til Folketinget om vurdering og anerkendelse af udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v.²

Ressortansvaret for CIRIUS blev den 23. november 2007 overført fra Undervisningsministeriet til Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling³. Det indebærer blandt andet, at beretningen nu afgives af videnskabsministeren i stedet for som tidligere af undervisningsministeren.

Beretningen behandler

- det generelle anerkendelsesområde, dvs. anerkendelse med henblik på ikke-lovregulerede erhverv og uddannelse, herunder Kvalifikationsnævnets behandling af klagesager vedrørende merit (kapitel 2)
- det lovregulerede område, dvs. anerkendelse med henblik på adgang til at udøve erhverv, hvor der kræves autorisation og lignende, herunder samspillet mellem CIRIUS og de kompetente myndigheder (kapitel 3).

I hvert kapitel gøres der dels statistisk rede for, hvilken brug der gøres af ordningen, dels beskrives den kvalitative udvikling med vægt på, hvordan adgangen til hurtig og fair anerkendelse løbende søges forbedret.

---

² Jf. § 11 i lovbekendtgørelse nr. 371 af 13. april 2007.

³ Jf. bekendtgørelse nr. 266 af 17. april 2008 om ændring i forretningernes fordeling mellem ministrene.

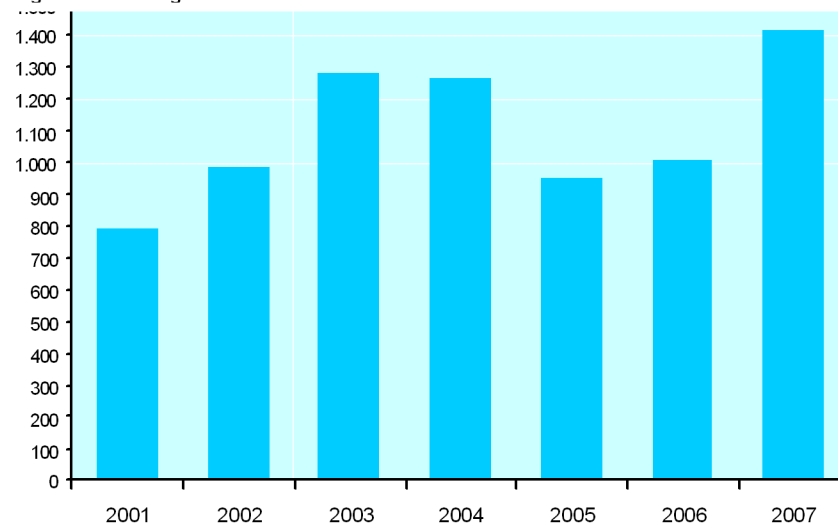
2. Anerkendelse med henblik på ikke-lovregulerede erhverv og uddannelse

CIRIUS' vurderinger

CIRIUS foretager vurderinger af udenlandske uddannelses kvalifikationer. Vurderingerne kan bruges på arbejdsmarkedet (med undtagelse af de lovregulerede erhverv, jf. kapitel 3), i uddannelsessystemet og generelt til afklaring og vejledning.⁴

I 2007 udstedte CIRIUS 40,6 procent flere vurderinger end året før: 1.417 vurderinger⁵ i 2007 mod 1.008 i 2006. Figur 1 viser udviklingen siden 2001.

Figur 1: Vurderinger fra CIRIUS 2001-2007

⁴ Lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v. (lovbekendtgørelse nr. 371 af 13. april 2007).

⁵ Vurderingerne vedrørte 1.308 personer. I tilfælde, hvor en ansøger forelægger flere, ikke sammenhængende uddannelser til vurdering, foretages der en vurdering af hver enkelt uddannelse. I sådanne tilfælde registreres der derfor flere vurderingssager for samme uddannelsesindehaver.

I tilfælde, hvor der ikke er grundlag for at foretage en vurdering, får ansøgerne oftest svar fra CIRIUS i form af anden information og vejledning. Tabel 1 nedenfor viser udviklingen i antallet af afsluttede sager fordelt på, hvordan sagerne blev behandlet.

Tabel 1: CIRIUS' behandling af vurderingsansøgninger (sager afsluttet 2003-2007)

Status for afsluttede sager	2003	2004	2005	2006	2007	Ændring, seneste år
Vurdering afsluttet	1.282	1.263	949	1.008	1.417	409 40,6%
Besvaret ved information/vejl.	60	64	59	38	61	23 60,5%
Videresendt eller henvist	27	35	23	14	7	-7 -50,0%
Behandling afvist ⁶	18	30	43	29	35	6 20,7%
Ansøgning trukket tilbage	3	3	4	8	8	0 0,0%
Henvist til GVU-vurdering ⁷	1	-	-	-	2	- -
I alt afsluttet	1.391	1.395	1.078	1.097	1.530	433 39,5%

Der indkom i 2007 1.672 ansøgninger om vurdering, hvilket var 35,8 pct. flere end året før.

Vurderingernes sigte

Vurderingerne sigtede mod beskæftigelsesrelaterede formål i 77 procent af sagerne og mod uddannelsesformål i 22 procent af sagerne. Denne fordeling er omtrent den samme som de to foregående år.

Sager vedrørende ikke-lovregulerede erhverv

De fleste af CIRIUS' vurderinger – 77,2 procent i 2007 – blev givet med henblik på jobsøgning og andre formål, der knytter sig til beskæftigelse inden for ikke-lovregulerede erhverv. Disse vurderinger anvendes hovedsagelig som vejledende information til hjælp for de jobsøgende og for arbejdsgiverne, som i forbindelse med ansættelse træffer den endelige beslutning om anerkendelse af uddannelseskvalifikation er.

Beskæftigelse generelt var det primære formål i 66 procent af sagerne, mens 7,4 procent af vurderingerne var til brug for overenskomstmæssig indplacering, og 3,5 procent af vurderingerne blev indhentet med henblik på a-kassemedlemskab.

⁶ Når det afvises at foretage en vurdering, skyldes det typisk, at ansøgeren ikke har en afsluttet udenlandsk uddannelse, eller at uddannelsen/uddannelsesinstitutionen ikke er offentligt anerkendt i uddannelseslandet.

⁷ En kompetencevurdering i tilknytning til grunduddannelse for voksne (GVU) giver mulighed for at få godskrevet realkompetence gennem en uddannelsesplan, der fører til faglært niveau.

CIRIUS' vurdering af uddannelsesniveauet er bindende ved overenskomstmæssig indplacering af akademikere i staten og ved arbejdsgivers afgørelser om optagelse.

Sager vedrørende adgang til videre uddannelse

Andelen af vurderinger, hvis formål ifølge ansøgningen er videre uddannelse, lå i 2007 på 22,3 procent. Mange spørgsmål om vurderingen af udenlandske adgangsgivende eksaminer besvares fortsat gennem CIRIUS' service til uddannelsesinstitutionerne – se afsnittet "Gymnasiale/adgangsgivende eksaminer" nedenfor.

Ansøgere

De, der anmoder CIRIUS om vurderingen, er oftest de enkelte indehavere af udenlandske uddannelseskvalifikationer. Det gjaldt i 2007 for ca. 86 procent af vurderingerne, stort set uændret i forhold til de to foregående år. Ud over uddannelsesindehavere selv er det oftest offentlige arbejdsgivere (7,6 pct.), kommuner (2 pct.) og jobcentre (1,4 pct.), der indhenter vurderinger.

Uddannelsesinstitutionerne indsender sjældent ansøgninger om vurdering. Når de skal vurdere adgangsgivende eksaminer med henblik på optagelse, benytter de i stedet CIRIUS' eksamenshåndbog eller kontakter CIRIUS' svartjeneste for uddannelsesinstitutioner. Disse tilbud er nærmere beskrevet i afsnittet "Gymnasiale/adgangsgivende eksaminer" nedenfor.

Arbejdsgivere kan – med uddannelsesindehaverens samtykke – indhente vurderinger til brug i sager om ansættelse. Der var i 2007 fortsat kun få tilfælde af ansøgninger indgivet af private arbejdsgivere (0,4 pct.), mens 7,6 pct. procent af vurderingerne blev foretaget efter ansøgning fra offentlige arbejdsgivere.

Geografisk oprindelse

Uddannelsesindehavernes nationalitet

I 2007 var det for første gang under halvdelen af de personer, hvis uddannelser CIRIUS vurderede, der var statsborgere i de såkaldte tredjelande, dvs. lande uden for EU/EØS. Som det fremgår af tabel 2 nedenfor, faldt denne andel til knap 40 procent i 2007 efter i flere år at have været aftagende.

Ændringen afspejler først og fremmest en fordobling i antallet af sager vedrørende statsborgere fra EU/EØS. Det skyldes især, at langt flere svenske og tyske statsborgere har fået en vurdering: henholdsvis 237 (mod 88 i 2006 og 40 i 2005) og 82 (mod 31 i 2006).

Tabel 2: Uddannelsesinnehavere efter statsborgerskab (vurderinger afsluttet 2003-2007)

Region	2003 Pct.	2004 Pct.	2005 Pct.	2006 Pct.	2007 Pct.	2007 Antal
Danmark, Færøerne og Grønland	15,4%	16,4%	17,6%	14,9%	14,4%	189
EU/EØS	22,5%	24,7%	24,5%	29,0%	42,3%	553
Tredjelande	54,5%	52,5%	50,1%	50,2%	39,8%	521
Ikke oplyst	7,7%	6,4%	7,9%	5,9%	3,4%	45
I alt	100%	100%	100%	100%	100%	1.308

Samtidig er der sket et fald på ca. en fjerdedel i antallet af vurderinger vedrørende statsborgere i Europa uden for EU/EØS. Der har navnlig været færre ansøgere fra Rusland, Hviderusland og det tidligere Jugoslavien. Desuden har det bidraget, at Rumænien og Bulgarien i 2007 blev EU-medlemmer. Antallet af uddannelsesindehavere med statsborgerskab i disse to lande lå dog uændret på omkring 30.

Uddannelsernes oprindelse

I tabel 3 nedenfor ses en oversigt over, hvor de uddannelseskvalifikationer, som CIRIUS vurderede i perioden 2003 til 2007, er erhvervet.

Tabel 3: Vurderinger efter uddannelsens geografiske oprindelse (regioner)

Region	2003 Pct.	2004 Pct.	2005 Pct.	2006 Pct.	2007 Pct.	2007 Antal
Færøerne og Grønland	0,1%	0,2%	0,5%	0,4%	0,2%	3
EU/EØS	26,5%	34,0%	38,1%	37,1%	51,1%	724
Tredjelande	73,5%	65,8%	61,4%	62,6%	48,6%	690
<i>Europa i ørigt</i>	<i>34,5%</i>	<i>26,7%</i>	<i>25,7%</i>	<i>27,4%</i>	<i>16,3%</i>	<i>231</i>
<i>Asien</i>	<i>23,6%</i>	<i>23,2%</i>	<i>18,0%</i>	<i>18,7%</i>	<i>19,1%</i>	<i>270</i>
<i>Afrika</i>	<i>6,7%</i>	<i>6,5%</i>	<i>8,0%</i>	<i>6,4%</i>	<i>4,9%</i>	<i>70</i>
<i>Nordamerika</i>	<i>4,0%</i>	<i>4,2%</i>	<i>5,0%</i>	<i>4,7%</i>	<i>4,0%</i>	<i>57</i>
<i>Syd- og Mellemamerika</i>	<i>3,6%</i>	<i>3,6%</i>	<i>3,6%</i>	<i>4,6%</i>	<i>3,2%</i>	<i>46</i>
<i>Oceanien</i>	<i>1,1%</i>	<i>1,6%</i>	<i>1,1%</i>	<i>0,8%</i>	<i>1,1%</i>	<i>16</i>
I alt	100%	100%	100%	100%	100,0%	1.417

Fordelingen på regioner viser en stor forskydning til EU/EØS-lande, som i 2007 var uddannelseslande i 51,1 procent af sagerne (mod 37,1 pct. året før), mens andelen fra Europa i ørigt faldt til 16,3 procent (fra 27,4 pct. året før). Det skyldes først og fremmest, at langt flere uddannelser fra Sverige og Tyskland er kommet til vurdering, som det ses af tabel 4 nedenfor.

Uddannelser fra de 10 nye EU-lande fra udvidelsen i 2004, blev vurderet i 7 procent af sagerne (mod 6 pct. året før), og der er især sket stigninger vedrørende Litauen, Letland og Polen. Det har også bidraget til at øge EU/EØS-uddannelsernes andel i 2007, at Rumænien og Bulgarien ved årets begyndelse blev med-

lemmer af EU, men antallet af vurderinger af uddannelser fra de to lande er stadig beskedent (39 sager i 2007).

Tabel 4: Vurderinger efter uddannelsesland (top 5)

Uddannelsesland	2007 Pct.	2007 Antal	Ændring seneste år	
Sverige	20,0%	284	180	173,1%
Tyskland	7,4%	105	64	156,1%
Storbritannien	5,2%	74	5	7,2%
Rusland	4,7%	66	3	4,8%
Irak	4,6%	65	8	14,0%
Andre	65,5%	661	149	22,1%
I alt	100%	1.008	409	40,6%

Uddannelser fra lande i det tidligere Sovjetunionen udgjorde i 2007 kun 14,5 procent af vurderingerne, hvor andelen tidligere har ligget på omkring 20 procent.

Andelen af vurderinger af uddannelser fra lande, hvorfra Danmark tidligere har modtaget mange flygtninge, har været fortsat faldende. Tilsammen udgjorde uddannelser fra Irak, Iran, det tidligere Jugoslavien, Somalia og Afghanistan 10,2 pct. (mod 12,6 pct. i 2006).

Uddannelsernes niveau

CIRIUS vurderer de udenlandske uddannelseskvalifikationer i forhold til niveauer i den danske uddannelsesstruktur. På denne baggrund viser tabel 5 nedenfor, hvordan uddannelserne har fordelt sig på tilnærmede generelle niveauer.⁸

Stigningen i antallet af vurderinger fra 2006 til 2007 skyldes især antallet af vurderinger på gymnasialt/ungdomsuddannelses niveau eller 11.-12. uddannelsesår, som steg fra 330 til 598, dvs. med 81 procent.

På de videregående uddannelsesniveauer taget under ét steg antallet af vurderinger fra 658 i 2006 til 783 i 2007, dvs. med 19 procent. Her blev der navnlig vurderet flere uddannelser på niveau med korte videregående uddannelser eller 13.-14. uddannelsesår.

⁸ På grund af uddannelsesystemernes forskellighed er det i nogle tilfælde nødvendigt at placere den udenlandske uddannelseskvalifikation mellem to danske niveauer eller som svarende til en del af en dansk uddannelse.

Tabel 5: Vurderinger efter nærmeste generelle uddannelsesniveau

Niveaubetegnelse	2003 Pct.	2004 Pct.	2005 Pct.	2006 Pct.	2007 Pct.	2007 Antal
Grundskoleniveau II – 7.-10. klasse/årgang	0,5%	1,1%	0,4%	0,4%	0,5%	7
Gymnasialt niveau I – 10. uddannelsesår	2,3%	2,1%	2,2%	1,6%	2,0%	29
Gymnasialt niveau II – 11.-12. uddannelsesår	27,1%	34,1%	32,3%	32,7%	42,2%	598
Korte videregående uddannelser – 13.-14. uddannelsesår	8,7%	8,6%	9,8%	7,1%	8,2%	116
Mellemlange videregående uddannelser/bachelor – 15.-16. uddannelsesår	37,0%	30,4%	29,2%	30,7%	22,9%	325
Lange videregående uddannelser – 17.-18. uddannelsesår	20,3%	20,0%	22,8%	22,9%	20,8%	295
Forskerniveau – 19.- uddannelsesår	4,2%	3,6%	3,3%	4,6%	3,3%	47
I alt	100%	100%	100%	100%	100%	1.417

Uddannelsernes faglige retning

Antallet af vurderinger er steget inden for alle faglige hovedgrupper, men frem for alt inden for sundhedsområdet, som dækker 348 eller næsten en fjerdedel af vurderingerne i 2007 (mod 143 eller 14,2 pct. året før). Tabel 6 nedenfor viser, hvordan vurderingerne fordeler sig efter uddannelsernes faglige retning.

Tabel 6: Vurderinger efter faglig hovedgruppe

Niveaubetegnelse	2003 Pct.	2004 Pct.	2005 Pct.	2006 Pct.	2007 Pct.	2007 Antal
Samfunds-, kontor- og handelsuddannelser	25,1%	23,5%	27,1%	28,0%	24,3%	344
Ikke erhvervsrettede uddannelser	7,1%	15,8%	9,5%	9,0%	10,0%	142
Humanistiske, religiøse og æstetiske uddannelser	15,6%	14,2%	16,9%	15,5%	13,1%	186
Industri- og håndværkstekniske uddannelser	16,5%	11,3%	13,4%	13,4%	11,6%	165
Sundhedsuddannelser	10,5%	10,6%	13,4%	14,2%	24,6%	348
Naturvidenskabelige uddannelser	11,5%	9,8%	8,3%	8,5%	7,2%	102
Pædagogiske uddannelser	6,8%	8,6%	5,7%	6,9%	6,4%	91
Jordbrugs-, fiskeri- og levnedsmiddeluddannelser	6,7%	6,2%	5,7%	4,4%	2,5%	36
Transporttekniske uddannelser	0,1%	0,1%	0,1%	0,1%	0,2%	3
I alt	100%	100%	100%	100%	100,0%	1.417

Sosu-assistenten og -hjælper er en af de faggrupper, som der i flere år har været stor efterspørgsel efter på det danske arbejdsmarked, og CIRIUS' tal tyder på, at dette behov i voksende omfang bliver dækket ved rekruttering af personale uddannet i andre lande, især Sverige.

307 af CIRIUS' vurderinger i 2007 vedrørte sundhedsuddannelser på ungdomsuddannelsesniveau mod 123 året før. Alene fra Sverige vurderede CIRIUS 218 sundhedsuddannelser på ungdomsuddannelsesniveau (mod 75 i 2006). Heraf var de fleste, 182, på niveau med en dansk sosu-assistent, mens 35 var på niveau med en dansk sosu-hjælper.

Når det gælder adgang til udøvelse af andre sundhedserhverv, er det normalt ikke relevant med en vurdering fra CIRIUS, idet de fleste sundhedserhverv er lovregulerede, således at vurderingen finder sted hos Sundhedsstyrelsen i forbindelse med en ansøgning om dansk autorisation (se kapitel 3).

For CIRIUS' vurderinger i øvrigt er der især sket stigninger i antallet af pædagogiske, almene og erhvervsøkonomiske uddannelser.

Sagsbehandlingstid

Den gennemsnitlige sagsbehandlingstid⁹ for en vurdering i CIRIUS var i 2007 på 33,4 dage, hvilket er 4,7 dage (16,6 pct.) mere end i 2006. Forøgelsen af sagsbehandlingstiden i 2007 skal ses i forhold til den kraftigt øgede sagsmængde i forhold til året før. Tabel 7 nedenfor viser, hvordan vurderingerne fordeler sig efter sagsbehandlingstid i antal måneder.

Tabel 7: Vurderinger efter sagsbehandlingstid i måneder

Sagsbehandlingstid	2003 Pct.	2004 Pct.	2005 Pct.	2006 Pct.	2007 Pct.	2007 Antal
Mindre end 1 måned	29,6%	53,6%	66,3%	58,7%	51,8%	734
Mellem 1 og 2 mdr.	46,1%	33,3%	27,4%	31,9%	31,5%	447
Mellem 2 og 3 mdr.	22,9%	12,5%	5,1%	7,7%	14,5%	206
Mellem 3 og 4 mdr.	0,9%	0,3%	1,2%	1,2%	1,8%	26
Mellem 4 og 5 mdr.	0,3%	0,1%	0,1%	0,2%	0,2%	3
Mellem 5 og 6 mdr.	0,1%	0,1%	0,0%	0,2%	0,0%	0
Over 6 mdr.	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%	0,1%	1
I alt	100%	100%	100%	100%	100,0%	1.417

⁹ Sagsbehandlingstiden for vurderingssager er den tid, der går fra modtagelsen af de nødvendige oplysninger fra ansøger til afgivelsen af en vurdering.

83,3 procent af vurderingerne blev gennemført på mindre end to måneder (90,7 pct. i 2005). Når sagsbehandlingstiden i nogle få tilfælde har overskredet fire måneder, skyldes det, at CIRIUS i visse sager må vente på en bekræftelse fra den udenlandske uddannelsesinstitution, der har udstedt eksamensbeviset .

Anerkendelse i forhold til arbejdsmarkedet

International rekruttering

Regeringen udarbejdede i oktober 2007 en handlingsplan for international rekruttering af kvalificeret arbejdskraft fra oktober 2007, som på nogle punkter involverer CIRIUS' vurdering af udenlandske uddannelser¹⁰.

Green card

En udlænding, der vil til Danmark for at søge job, kan ansøge om seks måneders opholdstilladelse gennem den såkaldte green card-ordning, som i 2007 er blevet udvidet. Opholdstilladelsen gives efter individuel vurdering af, om det er sandsynligt, at udlændingen vil kunne finde kvalificeret arbejde i løbet af de seks måneder. Udlændingsservice foretager denne vurdering ud fra fire kriterier: uddannelsesniveau, sprogfærdigheder, erhvervs erfaring og alder.¹¹ CIRIUS medvirker ved at vurdere ansøgerens udenlandske uddannelseskvalifikationer, hvilket sker inden for højst tre til fire uger.

Sosu-området

Som et af de initiativer, der sætter fokus på rekruttering til den offentlige sektor, blev der i CIRIUS i efteråret 2007 oprettet et hurtigt spor for vurdering af sosu-medarbejdere. Det indebærer, at sagsbehandlingstiden er nedbragt til højst tre til fire uger. Arbejdsgivere i sundheds- og plejesektorer får dermed en hurtig afklaring af, om de udenlandske ansøgere kan ansættes som sosu-medarbejdere.

Arbejdsmarkedets brug af vurderingstilbuddet

CIRIUS arbejder for at øge arbejdsgivernes kendskab til tilbuddet om vurdering af udenlandske kvalifikationer. Der er derfor i 2007 taget initiativer til at skabe bedre kontakt til virksomheder, vejledere, integrationsmedarbejdere, kommunale sagsbehandlere og arbejdsgivere .

---

¹⁰ Danmark – et godt sted at arbejde, Regeringen, oktober 2007.

¹¹ Grundlaget for tildeling af point i forbindelse med green card blev fastsat i bekendtgørelse nr. 1135 af 1. oktober 2007 om opholdstilladelse med henblik på at søge arbejde efter pointsystem (green card).

Kontakten til virksomhederne er i 2007 bl.a. forbedret gennem CIRIUS' deltagelse i projektet "Virksomhedsnetværk", som koordineres af Ingeniørforeningen (IDA), og gennem kontakt til arbejdsgiverorganisationer. Derudover har CIRIUS bl.a. informeret medarbejdere på jobcentre om vurderings tilbuddet gennem Specialfunktionen for den Etniske Beskæftigelsesindsats.

CIRIUS tilbyder bistand til virksomheder og myndigheder, som ønsker vejledende oplysninger med henblik på ansættelse af udenlandsk uddannede, uden at de behøver at gennemgå vurderingsproceduren. I 2007 hjalp CIRIUS således Århus Universitet med hurtige svar om 57 personers kvalifikationer til brug for besættelse af et antal ph.d.-stillinger.

En arbejdsgiver, der f.eks. skal tage stilling til en ansøgers udenlandske uddannelseskvalifikation, kan ringe til en CIRIUS-medarbejder og få information og vejledning. På CIRIUS' hjemmeside er der desuden mulighed for at slå op i en database over vurderinger af konkrete udenlandske uddannelser og i en landehåndbog, som nu omfatter 22 landes uddannelsessystemer med CIRIUS' generelle vurdering af de mest almindelige uddannelser.

Gymnasiale/adgangsgivende eksaminer

CIRIUS udformer retningslinjer og bistår uddannelsesinstitutionerne ved vurderingen af udenlandske eksamensdokumenter i sager om optagelse på videregående uddannelser. Det sker ved information på CIRIUS' hjemmeside og ved besvarelse af henvendelser.

Eksamenshåndbog

Eksamenshåndbogen (www.ciriusonline.dk/eksamenshaandbog) blev i 2007 udvidet, så den beskriver adgangsgivende eksaminer fra 118 lande, Grønland, Færøerne samt 16 regioner/provinser og fire internationale studentereksaminer.

CIRIUS har i 2007 udvidet informationstilbuddet på hjemmesiden med en kort engelsk version af Eksamenshåndbogen rettet mod udenlandske ansøgere til danske uddannelser.

Henvendelser

Uddannelsesinstitutionerne kan henvende sig til CIRIUS for at få hjælp til at kontrollere ægtheden af eksamensbeviser og få vurderet, om de er adgangsgivende til videregående uddannelse i Danmark. Institutionerne henvender sig typisk per e-mail eller fax, og CIRIUS svarer telefonisk eller elektronisk.

CIRIUS besvarede 318 henvendelser i 2007. 74 procent af henvendelserne blev besvaret samme dag, 10,2 procent på 1 dag, 6,6 procent på 2 dage og 9,2 procent på 3 eller flere dage. Sagsbehandlingen strækker sig typisk over længere tid, når der er behov for at yde bistand til kontrol af dokumenter.

Der har været et mindre fald i antallet af henvendelser fra 2006 til 2007 på 49 henvendelser. Det kan skyldes, at Eksamenshåndbogen er blevet udvidet med 22 lande i perioden mellem 2006- og 2007-optaget, samtidig med at oplysningerne om lande i Latinamerika og de tidligere sovjetiske republikker er uddybet. Der er besvaret flest henvendelser om adgangsgivende eksaminer fra Sverige (45), Norge (45) og Island (40) efterfulgt af Nepal (16), USA (12), Indien (11) og Iran (11). Langt de fleste af de øvrige henvendelser fordeler sig med en, to eller tre per land.

Arrangementer

CIRIUS afholdt i februar 2007 sit årlige seminar for studieadministrativt personale, der arbejder med optagelse på de videregående uddannelser. Seminaret fandt sted på Syddansk Universitet i Odense og havde ca. 130 deltagere. Programmet havde fokus på kontrol af dokumenter og procedurer for opholdstilladelser til udenlandske studerende. Desuden var der oplæg om bl.a. adgangsgivende eksaminer fra Norden og uddannelsessystemerne i Afrika, og der blev præsenteret eksempler på dokumentsvindel og diplomformater, der reducerer muligheden for at forfalske dokumenter.

Desuden afholdt CIRIUS i april 2007 en workshop, hvor studieadministrative medarbejdere kunne medbringe og få hjælp til konkrete sager.

Kvalifikationsnævnet

Danske uddannelsesinstitutioner har den fulde kompetence til at træffe afgørelser om merit, uanset hvor den forudgående uddannelse er gennemført. Men uddannelsessøgende har siden 2002 haft mulighed for at klage til Kvalifikationsnævnet over en afgørelse om merit på en uddannelse under Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, Undervisningsministeriet eller Kulturministeriet, når den uddannelse, der søges merit for, er gennemført i udlandet.

I 2007 blev Kvalifikationsnævnets kompetence væsentlig udvidet. For det første blev det fra 1. april 2007 muligt at klage over en afgørelse om merit på en uddannelse under enten Undervisningsministeriet eller Kulturministeriet, også når den uddannelse, der søges merit for, er gennemført i Danmark. Samtidig blev det på uddannelser under Undervisningsministeriet og Kulturministeriet muligt at påklage afgørelser om forhåndsmerit til Kvalifikationsnævnet, uanset om det ud-

dannelsesforløb, der ønskes forhåndsmerit for, skal gennemføres i udlandet eller i Danmark. For det andet blev det fra 1. august 2007 muligt at klage til Kvalifikationsnævnet over visse afgørelser om anerkendelse af realkompetence på voksen- og efteruddannelsesområdet.

For alle afgørelserne gælder det, at Kvalifikationsnævnet kun tager stilling til det indholdsmæssige/ faglige i afgørelsen, altså om der er givet eller forhåndsgodkendt tilstrækkeligt merit på uddannelsen, eller om der er anerkendt tilstrækkeligt realkompetence. Klager over retlige forhold skal indbringes for det ansvarlige ministerium og ikke for Kvalifikationsnævnet.

De enkelte klagesager behandles af formanden for Kvalifikationsnævnet og to sagkyndige medlemmer. I 2007 var 185 sagkyndige beskikket til at bistå nævnet. CIRIUS varetager sekretariatsfunktionen for Kvalifikationsnævnet.

Klagesager

Kvalifikationsnævnet modtog ingen klager fra 1. oktober til 31. december 2006. Antallet af sager indbragt i den forudgående del af 2006 var begrænset til 3 sager.

I perioden fra 1. januar til 31. december 2007 blev der indbragt 9 meritafgørelser for Kvalifikationsnævnet. I 2 af sagerne fik klageren medhold, mens 4 af sagerne ikke blev imødekommet af nævnet. 2 sager blev frafaldet af klageren selv, mens den sidste sag blev imødekommet af uddannelsesinstitutionen, inden den gik til realitetsbehandling i nævnet.

Det er hovedsagelig afgørelser truffet af universiteter, der indbringes for Kvalifikationsnævnet. 6 af afgørelserne i 2007 omhandlede merit på følgende uddannelser under Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling: psykologi på Århus Universitet, socialvidenskab på Roskilde Universitetscenter, en afgørelse om tilvalg på det Humanistiske Fakultet på Københavns Universitet og afgørelser på arabisk, spansk og arkæologi på samme fakultet. De resterende tre afgørelser omhandlede merit på uddannelser under Undervisningsministeriet, henholdsvis en pædagoguddannelse, en social- og sundhedsuddannelse og en diplomuddannelse.

De to sidstnævnte sager omhandlede merit for danske uddannelseskvalifikationer, mens de resterende sager drejede sig om merit for uddannelse gennemført i udlandet.

Alle de indbragte sager vedrørte merit for allerede gennemførte uddannelseskvalifikationer, og der har således ikke endnu været klager over afgørelser om forhåndsmerit.

Kvalifikationsnævnet har heller ikke modtaget klager over afgørelser om anerkendelse af realkompetence i 2007. Da uddannelsesinstitutionerne først for alvor begyndte at træffe afgørelser om anerkendelse af realkompetence i slutningen af 2007 og i begyndelsen af 2008, er det dog naturligt, at nævnet endnu ikke har modtaget klager over denne type afgørelser.

Udviklingen i sagstallet

I 2005 og 2006, hvor Kvalifikationsnævnets kompetence var begrænset til at træffe afgørelser om merit for udenlandsk uddannelse, blev der indbragt henholdsvis 6 og 3 sager for Kvalifikationsnævnet. Antallet af sager i år 2007 (9 sager) er dermed det samme som de to foregående år tilsammen og nærmer sig niveauet for 2003 og 2004, hvor der begge år blev indbragt 11 afgørelser for nævnet.

Selv om sagstallet for 2007 stadig må siges at være begrænset, har sekretariatet i 2007 set et fald i antallet af sager, der falder uden for nævnets kompetence, således at en større andel har kunnet behandles i nævnet. I 2007 blev ingen sager henlagt eller afvist af formelle grunde, mens 15 ud af de sammenlagt 31 sager, der i perioden 2003-2006 har været indbragt for nævnet, enten er blevet henlagt eller afvist af formelle grunde. Det drejede sig om sager, som faldt uden for nævnets kompetence, og sager, hvor afgørelsen ikke kunne revurderes af nævnet, fordi klageren ikke kunne fremskaffe den nødvendige dokumentation for uddannelseskvalifikationerne.

Formidling om klagemulighederne

Det begrænsede antal afgørelser indbragt for Kvalifikationsnævnet skyldes formentlig, at danske uddannelsesinstitutioner i de fleste sager træffer kvalificerede og velbegrundede afgørelser om merit. Det lave tal kan dog også skyldes, at få uddannelsessøgende er klare over, at de kan klage over afgørelserne. En undersøgelse omtalt i beretningen for 2006 viste, at en betydelig andel af uddannelsesinstitutionerne ikke gav den fornødne klagevejledning.

CIRIUS har i løbet af 2007 gennemført en informationsindsats over for uddannelsesinstitutionerne for at gøre opmærksom på klagemulighederne til Kvalifikationsnævnet, både med hensyn til de nyoprettede klagemuligheder, og hvad angår den mulighed for at klage over afgørelser om merit for udenlandsk uddannelse, som har eksisteret siden 2002. I den forbindelse har CIRIUS også gjort institutionerne opmærksomme på deres pligt til at give klagevejledning ved afgørelser om merit og anerkendelse af realkompetence. CIRIUS har blandt andet skriftligt formidlet dette budskab til alle danske universiteter, uddannelsesinstitutioner under Kulturministeriet, centre for videregående uddannelse (nu professionshøjskoler),

erhvervsakademier og institutioner for erhvervsrettet uddannelse. Derudover har CIRIUS udbygget og opdateret informationen om Kvalifikationsnævnet på CIRIUS' hjemmeside og produceret informationsmateriale, som skal fungere som et redskab for og som et supplement til uddannelsesinstitutionernes klagevejledning.

Nogle af de sager, som blev indbragt for nævnet i 2007, dokumenterede imidlertid, at der fortsat er problemer med danske uddannelsesinstitutioners måde at meddele meritafgørelser på. CIRIUS vil i 2008 fortsætte indsatsen med at informere om mulighederne for at klage. Blandt andet vil CIRIUS tage kontakt til elev- og studenterorganisationer for derigennem at skabe en større bevidsthed om klagemulighederne blandt de uddannelsessøgende.

Om Kvalifikation snævnet

Kvalifikationsnævnet har hjemmel i § 5 a i lov om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v. og tilhørende bekendtgørelse om Kvalifikation snævnet¹².

Nævnets behandling af klager over afgørelser om anerkendelse af realkompetence sker med hjemmel i lov om ændring af visse love på voksen- og efteruddannelsesområdet m.v.¹³

Den 1. august 2008 bliver Kvalifikationsnævnets kompetence endnu en gang udvidet, som følge af at en yderligere del af lov om ændring af visse love på voksen- og efteruddannelsesområdet m.v. træder i kraft. Dermed bliver det også muligt at klage til Kvalifikationsnævnet over afgørelser om anerkendelse af realkompetence i forhold til fag i almen voksenuddannelse og fag, der kan indgå i almen-gymnasiale uddannelser.

Kvalifikationsnævnet består af en formand og en række sagkyndige medlemmer, der alle beskikkes af ministeren for videnskab, teknologi og udvikling. De sagkyndige medlemmer har tilsammen sagkundskab inden for alle de uddannelsesområder, som er omfattede af nævnets kompetence.

Medlemmerne af Kvalifikation snævnet beskikkes for fire år ad gangen. I forbindelse med udvidelsen af Kvalifikation snævnets kompetence blev der i 2007 nedsat et nyt nævn. Formanden og flere af de tidligere medlemmer blev genbeskikket, mens en række medlemmer blev beskikket for første gang.

---

¹² Jf. Lovbekendtgørelse nr. 371 af 13. april 2007 og bekendtgørelse nr. 447 af 10. maj 2007.

¹³ Se lov nr. 556 af 6. juni 2007 om ændring af forskellige love på Undervisningsministeriets område.

I efteråret 2007 inviterede formanden for Kvalifikationsnævnet og CIRIUS til et seminar for alle medlemmerne af Kvalifikationsnævnet. Formålet med seminaret var at samle nævnets medlemmer og skabe en fælles forståelse for praksis og metoder for nævnets arbejde. På seminaret var der blandt andet fokus på de overordnede europæiske og nationale rammer for anerkendelse af uddannelseskvalifikationer og realkompetence, samt hvordan Kvalifikationsnævnet kan være med til at sikre en bred praksis for anerkendelse i Danmark.

Yderligere information om Kvalifikationsnævnet kan findes på [www.ciriusonline .dk/kvalifikationsnaevn](http://www.ciriusonline.dk/kvalifikationsnaevn).

Anerkendelse af realkompetence

Realkompetence er de færdigheder og den viden, man har opsamlet gennem såvel formelle som uformelle forløb i uddannelsessystemet, på arbejdsmarkedet, gennem arbejde i frivillige organisationer eller andre aktiviteter. I 2007 blev der åbnet nye muligheder for, at man kan få beskrevet, vurderet og godskrevet sine faktiske kompetencer i forhold til uddannelse og arbejdsmarked. Indsatsen retter sig mod alle borgere, herunder også personer med udenlandske uddannelser og erhvervs erfaringer, som kan have et særligt behov for at få dokumenteret deres kompetencer i en dansk sammenhæng.

Anerkendelse af realkompetence i uddannelsessystemet

Folketinget vedtog i juni 2007 en lov, der sikrer udbygning af anerkendelse af realkompetence på især voksen- og efteruddannelsesområdet ved hjælp af en individuel kompetencevurdering.¹⁴ Dermed er der fastsat muligheder for anerkendelse af realkompetence inden for forberedende voksenuddannelse (FVU), erhvervsuddannelser, social- og sundhedsuddannelserne, landbrugsuddannelser, grunduddannelse for voksne (erhvervsrettede voksenuddannelsesforløb), arbejdsmarkedsuddannelser samt, inden for videreuddannelsessystemet for voksne, videregående voksenuddannelse og diplomuddannelse. Dertil kommer med virkning fra august 2008 fag i almen voksenuddannelse (AVU) og almen gymnasiale fag.

Loven fra 2007 indfører desuden en adgang til at klage til Kvalifikationsnævnet over indholdet af afgørelser om anerkendelse af realkompetence.

På videregående uddannelser i det ordinære uddannelsessystem er der ikke fastsat lignende muligheder for anerkendelse af realkompetence. Den enkelte institution kan dog dispensere fra adgangskravene ud fra en individuel vurdering af an-

---

¹⁴ Lov nr. 556 af 6. juni 2007 om ændring af forskellige love på Undervisningsministeriets område.

søgerens kvalifikationer og evne til at gennemføre uddannelsen, og der er i enkelte tilfælde udformet tilbud om realkompetence evurdering i forhold til ordinære videregående uddannelser. På pædagog- og lærerområdet tilbydes meritpædagog- hhv. meritlæreruddannelsen – de særlige, afkortede forløb for ansøgere med flerårig praktisk erfaring.

Nationalt Videncenter for Realkompetencevurderinger

I efteråret 2007 blev der oprettet et Nationalt Videncenter for Realkompetencevurderinger (NVR), som har til formål at indsamle, bearbejde, nyudvikle og sprede viden om realkompetence evurderinger.

Centrets primære opgave er at udvikle metoder og retningslinjer for realkompetencevurderinger på voksen- og efteruddannelsesområdet. Centret arbejder desuden for at udbrede anvendelsen af realkompetence evurdering på de korte og mellemlange videregående uddannelser. Endelig vil centret i samarbejde med uddannelsesinstitutioner, virksomheder og foreninger arbejde for at synliggøre, evaluere og anerkende den kompetenceudvikling, der sker på arbejdspladser og i foreningslivet.

Videnscentrets virksomhed er nærmere beskrevet på hjemmesiden www.nvr.nu.

Redskaber til realkompetenceafklaring

Ud over den individuelle kompetenceafklaring på uddannelsesinstitutionerne findes der forskellige redskaber til at beskrive den enkeltes kompetencer.

- Min Kompetencemappe* er et personligt redskab udviklet af Undervisningsministeriet i 2007. Kompetencemappen kan bruges som bidrag til en individuel kompetencevurdering på en uddannelsesinstitution eller som cv i forbindelse med jobsøgning.
- Fagligt snapshot* er et tilbud til jobsøgende med udenlandske uddannelse, udviklet i regi af Ingeniørforeningen (IDA). Den jobsøgende kommer til interview på en virksomhed. Det forpligter ikke virksomheden til at ansætte jobsøgeren, men hjælper den enkelte med at spore sig ind på den mest relevante type job.
- Kompetencekortet* benyttes af flere kommuner i deres beskæftigelses- og aktiveringsindsats. Personer, der ikke umiddelbart er parate til at træde ind på arbejdsmarkedet, kan gennemføre et kompetenceafklaringsforløb på en arbejdsplads, en uddannelsesinstitution eller begge steder og få en beskrivelse af deres kompetencer i form af et kompetencekort.

Kompetencekortet og andre redskaber blev udviklet af fem regionale videnscentre for kompetenceafklaring, som fra 2004 til 2007 fungerede under

Arbejdsmarkedsstyrelsen. Kompetencekortet vedligeholdes nu af Specialfunktionen for den Etniske Beskæftigelsesindsats (www.bmetnisk.dk).

Internationalt samarbejde

Anerkendelse er et vigtigt middel, når det handler om at internationalisere uddannelsessystemerne og fremme uddannelsessøgen des, forskeres og arbejdstageres mobilitet over landegrænserne. Derfor er spørgsmålet om anerkendelse også blevet et væsentligt aspekt i det europæiske uddannelsessamarbejde og i særdeleshed i Bologna-processen, hvis målsætning er et fælles europæisk område for videregående uddannelse i 2010.

De seneste ministerkonferencer i Bologna-processen har fremhævet betydningen af Lissabon-konventionen om gensidig anerkendelse af videregående uddannelser. Bologna-ministermødet i Bergen, 2005, udtrykte desuden sin støtte til Lissabon-konventionens støttedokument er, herunder henstillingen om procedurer og kriterier for vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer og studieperioder. Lissabon-konventionen blev i 2007 ratificeret af Tyskland, Tyrkiet og Israel og tiltrådt af New Zealand, hvilket bragte antallet af fuldgyldige deltagerlande op på 46.

Op til ministerkonferencen i London maj 2007 gik Bologna-processen tættere på anerkendelsesområdet, idet landenes indsats blandt andet blev målt på, om de havde ratificeret og Lissabon-konventionen og levede op til dens grundprincipper. Desuden afleverede hvert land en national handlingsplan for anerkendelse, der skulle beskrive landets indsats på området og pege på løsningsforslag på de områder, hvor der måtte være mangler i forhold til Lissabon-konventionen. Den danske handlingsplan er tidligere omtalt i beretningen for 2006.

I London lagde ministrene i deres kommuniké op til en fortsat høj prioritering af anerkendelse af videregående uddannelser og studieperioder, og de betonedes spørgsmålet om bedre anerkendelse af realkompetencer. I London-kommuniké er hedder det blandt andet (i punkt 2.5):

"Rimelig anerkendelse af videregående uddannelseskvalifikationer, studieperioder og realkompetencer, herunder anerkendelse af ikke-formel og uformel læring, er væsentlige bestanddele af det europæiske område for videregående uddannelse, både internt og i global kontekst. Let forståelige og sammenlignelige grader og tilgængelig information om uddannelsessystemer og kvalifikationsrammer er forudsætninger for borgernes mobilitet og for at sikre, at det europæiske område for videregående uddannelse fortsat er attraktivt og konkurrencedygtigt."

På den baggrund bad man de europæiske anerkendelses netværk, NARIC og ENIC, om at analysere de nationale handlingsplaner for anerkendelse og udbrede god praksis. Det årlige fælles ENIC/NARIC-møde, der blev afholdt i Bukarest i juni 2007, bemyndigede netværkenes kompetente organer til at gå videre med analysen af handlingsplanerne. CIRIUS deltager som det danske kontor i begge netværk.¹⁵

Nordisk samarbejde

Efter Reykjavik-deklarationen om anerkendelse af videregående uddannelse fra 2004 samarbejder de nordiske lande om at sikre fuldstændig gensidig anerkendelse af videregående uddannelser og om at skabe større nordisk enighed om vurdering og anerkendelse af uddannelseskvalifikationer og kompetencer fra alle lande. Udviklingen følges af Nordisk Ministerråd, som hvert andet år indhenter en beretning fra de nationale ENIC-kontorer, som er samlet i det nordiske anerkendelsesnetværk, Nordic National Recognition Information Centres (NORRIC).

Senest afgav NORRIC i december 2007 en rapport til Nordisk Ministerråd. Den gennemgår situationen i de enkelte lande på basis af deres nationale handlingsplaner for anerkendelse og beskriver to fælles udfordringer: svindel med uddannelsesdokumenter og spørgsmålet om, hvornår der er tale om ”væsentlige forskelle” mellem den udenlandske uddannelse og en uddannelse i modtagerlandet – en problemstilling, der er central for udviklingen af kriterier for rimelig anerkendelse, og som fortsat står højt på dagsordenen i både det nordiske og de europæiske netværk.

NORRIC, som med støtte fra Nordisk Ministerråd har gennemført fælles nordiske projekter om anerkendelse siden 2003, fortsætter samarbejdet med vægt på opbygning af viden om uddannelsessystemerne i bestemte lande, opfølgning på Reykjavikerklæringen og forsøg på at opnå en mere ensartet anerkendelsespraksis i de nordiske lande. NORRIC's rapporter kan findes på www.norric.org.

Aftale med Kina om gensidig anerkendelse

Danmark og Kina indgik den 25. september 2007 en aftale om uddannelsessamarbejde og en aftale om gensidig anerkendelse af akademiske grader inden for videregående uddannelse. Aftalerne blev underskrevet i Beijing af videnskabsmi-

---

¹⁵ NARIC (National Academic Recognition Information Centres) er oprettet i EU-regi, mens ENIC (European Network of Information Centres on academic recognition and mobility) er oprettet i regi af Europarådet og UNESCO's Europaregion, der også omfatter USA, Canada, Australien og New Zealand. De to netværk driver en fælles netportal: www.enic-naric.net.

nister Helge Sander og undervisningsminister Bertel Haarder for Danmark og undervisningsminister Zhou Ji for Kina.

Aftalen om gensidig anerkendelse peger på, hvordan danske og kinesiske grader fra bachelor- til ph.d.-niveau skal placeres i forhold til modpartens uddannelses-system. Ifølge aftalen skal hvert af landene i denne forbindelse udpege et kompetent organ, der informerer og fremsætter konkrete anbefalinger om anerkendelse med henblik på at lette mobiliteten og samarbejdet mellem uddannelsesinstitutionerne. I Danmark er det CIRIUS, der har denne rolle, og som efter aftalen skal rådgive de videregående uddannelsesinstitutioner om, hvordan man sammenligner grader fra de to systemer, og sammen med det kinesiske organ sikre ajourført information om de anerkendte videregående uddannelsesinstitutioner i Kina og Danmark.

Aftalen om gensidig anerkendelse hænger tæt sammen med aftalen om uddannelsessamarbejde. Denne vil øge udvekslingen af studerende og lærere, gøre det lettere for danske uddannelsesinstitutioner at komme ind på det kinesiske marked for uddannelse samt styrke begge landes internationaliseringsstrategier. Aftalen skal samtidig sikre kvaliteten af udvekslingen. Det betyder blandt andet, at der i Danmark kun optages kinesiske studerende med de rette kvalifikationer.¹⁶

Anerkendelse af transnational e uddannelser m.v.

Internationalt udbydes der i stigende grad transnationale uddannelser, dvs. uddannelser, hvor den uddannelsessøgende opholder sig i et andet land end det land, hvor den bevisudstedende uddannelsesinstitution er forankret, og fællesgrader, som i denne forbindelse betegner uddannelsesgrader udstedt i fællesskab af to eller flere institutioner på basis af et program, som de har udarbejdet i fællesskab.

På den baggrund har CIRIUS i 2007 udarbejdet et sæt kriterier for vurdering af transnationale uddannelser og fællesgrader. Formålet med CIRIUS' kriterier er blandt andet, at uddannelsessøgende, som ønsker at følge en transnational uddannelse eller tage en udenlandsk fællesgrad, kan være sikre på, hvordan disse uddannelser bliver vurderet i Danmark.

---

¹⁶ Aftalen om gensidig anerkendelse af akademiske grader inden for videregående uddannelse mellem Den Kinesiske Folkerepublikks regering og Kongeriget Danmarks regering kan læses i engelsk original: www.uvm.dk/07/documents/aftaletekst.pdf og i dansk oversættelse: www.uvm.dk/07/documents/agreement.pdf.

Kriterierne følger de retningslinjer, der er vedtaget i tilknytning til Lissabonkonventionen. Heri anbefales det, at man fremmer anerkendelsen af sådanne kvalifikationer ud fra konventionens principper, men under forudsætning af, at institutionens og uddannelsesprogrammets status er i orden.¹⁷

På et mere overordnet plan har UNESCO og OECD udarbejdet retningslinjer for, hvordan regeringer, organisationer og uddannelsessteder sikrer kvalitet i tværnational videregående uddannelse: *Guidelines for Quality Provision in Cross-Border Higher Education*.

Det indgår i anbefalingerne fra OECD og UNESCO, at aktørerne i de enkelte lande anerkender udenlandsk uddannelse efter transparente kriterier og internationale konventioner. Retningslinjerne henvender sig til både regeringer, videregående uddannelsesinstitutioner, studentorganisationer, kvalitetssikrings- og akkrediteringsorganer, anerkendelsesorganer og faglige organisationer.¹⁸

Transparens og sammenlignelighed

På såvel dansk som europæisk plan er der i 2007 sket en fortsat udvikling og udbredelse af redskaber, der gør det lettere at forstå og sammenligne og dermed anerkende uddannelserne på tværs af uddannelsessystemer. Der er navnlig sket fremskridt i indførelsen af kvalifikationsrammer, der beskriver uddannelsesniveauer med hensyn til læringsudbytte.

Den Europæiske Kvalifikationsramme (EQF)

Europa-Parlamentet vedtog i oktober 2007 en henstilling om en overordnet europæisk kvalifikationsramme for livslang læring, der skal styrke mobilitet og gensidig anerkendelse: European Qualifications Framework (EQF). Henstillingen blev endeligt vedtaget af Europa-Parlamentet og Det Europæiske Råd den 23. april 2008.¹⁹

Formålet med EQF er at skabe et konverteringsredskab, som forbedrer gennemsigtigheden, sammenligneligheden og anerkendelsen af borgernes kvalifikationsbeviser. Kernen i EQF er otte referenceniveauer, der beskriver læringsudbyttet (vi-

---

¹⁷ Lissabonkonventionen og dens tilknyttede dokument er beskrevet på www.ciriusonline.dk/lk.

¹⁸ Nærmere informationer om vurdering af transnationale uddannelser og fællesgrader findes på CIRIUS hjemmeside, www.ciriusonline.dk. *Guidelines for Quality Provision in Cross-Border Higher Education* findes på UNESCO's http://www.unesco.org/education/guidelines_Eindd.pdf.

¹⁹ Europa-Parlamentets og Rådets henstilling om etablering af den europæiske referenceramme for kvalifikationer for livslang læring (http://ec.europa.eu/education/policies/educ/eqf/eqf08_en.pdf).

den, forståelse og færdigheder), uanset hvor den konkrete kvalifikation er erhvervet. Rammen dækker alle uddannelsesniveauer og omfatter både ordinær uddannelse og voksenuddannelse.

EQF er ikke bindende, men medlemsstaterne opfordres til at udarbejde nationale kvalifikationsrammer i tilknytning til EQF senest i 2010 og til at forsyne alle nye eksamensbeviser med henvisning til den europæiske ramme senest fra 2012.

Inden for Bologna-processen blev der allerede i 2005 vedtaget en overordnet kvalifikationsramme for de videregående uddannelser (Framework for Qualifications of the European Higher Education Area). Af hensyn til foreneligheden af de to europæiske kvalifikationsrammer indgår det i EU's vedtagelse, hvilke af deres niveauer der svarer til hinanden.

Danske kvalifikationsrammer

Danmark har i flere år haft en kvalifikationsramme for de videregående uddannelser i tilknytning til den ovennævnte europæiske ramme inden for Bologna-processen. Desuden er der igangsat forberedelser til en samlet dansk kvalifikationsramme for alle uddannelsesniveauer, svarende til den samlede europæiske ramme, EQF.

Kvalifikationsramme for videregående uddannelser

En referencegruppe nedsat af Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, Undervisningsministeriet og Kulturministeriet færdiggjorde i 2007 et forslag til kvalifikationsramme for videregående uddannelser, som erstatter den såkaldte kvalifikationsnøgle fra 2003.

Den nye kvalifikationsramme inddrager de erfaringer, der er gjort med kvalifikationsnøglen på Videnskabsministeriets og Undervisningsministeriets områder, og tager samtidig hensyn til den overordnede europæiske kvalifikationsramme for videregående uddannelser.

Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, Kulturministeriet og Undervisningsministeriet gennemførte juni til september 2007 en høring over forslaget blandt deres respektive institutioner og berørte organisationer. Det er nu ved at blive afklaret, hvordan kvalifikationsrammen konkret skal implementeres.

Kvalifikationsramme for alle uddannelsesniveauer

I overensstemmelse med Danmarks strategi for livslang læring²⁰ er der i 2007 nedsat et

---

²⁰ Se redegørelsen *Danmarks strategi for livslang læring - Uddannelse og opkvalificering for alle*, 2007: <http://pub.uvm.dk/2007/livslanglaering/>.

tværministerielt udvalg, som skal udarbejde en samlet dansk kvalifikationsramme for alle uddannelsesniveauer og -typer. Den skal være kompatibel med såvel den Europæiske Kvalifikationsramme (EQF) som den danske kvalifikationsramme for videregående uddannelser.

Udvalget omfatter Undervisningsministeriet, Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, Kulturministeriet og Økonomi- og Erhvervsministeriet. Undervejs i processen vil arbejdsmarkedets parter, relevante råd og udvalg m.fl. blive hørt.

Europass og ECTS

Europass-rammen og det europæiske meritoverførsels system ECTS indeholder hver især en række transparensværktøjer, som søges udbredt inden for de videregående uddannelser i Europa for at lette den gensidige anerkendelse.

Europass er etableret i EU-regi som en fælles ramme for større gennemsigtighed og kvalifikation og kompetencer. Europass samler fem forskellige dokumenter:

- Diploma Supplement, som er et engelsksproget tillæg til eksamensbeviserne for videregående uddannelse. Det udstedes af uddannelsesinstitutionen og beskriver uddannelsens niveau, indhold, omfang, erhvervsrelevante sigte og placering i uddannelsessystemet samt giver en standardbeskrivelse af uddannelsessystemet. Det har siden september 2002 været obligatorisk for de videregående uddannelsesinstitutioner at udstede et Diploma Supplement til alle, der bliver færdige med en videregående uddannelse.
- Certificate Supplement, som er et tillæg til uddannelsesbeviser og svendebreve inden for erhvervsuddannelse og arbejdsmarkedsuddannelse. Det udstedes af det faglige udvalg eller erhvervsskolen og kan hentes fra CIRIUS' hjemmeside. Tillægget findes i fire sprogversioner (dansk, engelsk, tysk og fransk) og beskriver uddannelsens længde, niveau, læringsudbytte, typiske job og arbejdsområder, som uddannelsen kvalificerer til, m.m. Certificate Supplement har været tilgængeligt i Danmark siden 2002. Alle erhvervsuddannelseselever har ret til efter anmodning at modtage et Certificate Supplement som tillæg til deres uddannelsesbevis.
- Europass Mobilitetsbevis, som kan bruges som dokumentation for alle typer læringsophold i udlandet. Beviset udfyldes af de institutioner og organisationer, der er ansvarlige for udlandsopholdet.
- Europass CV, der sammenfatter den enkeltes kompetencer. Dokumentet udfyldes af den enkelte.
- Europass Sprogpass, der beskriver sprogkundskaber. Dokumentet udfyldes af den enkelte.

Diploma Supplement er oprindeligt udviklet i fællesskab af Europa-Kommissionen, Europarådet og UNESCO, og det er udpeget som et vigtigt redskab i både Lissabon-konventionen og Bologna-processen.

I henhold til Lissabon-konventionen bør ENIC-netværket under Europarådet og UNESCO regelmæssigt gennemgå Diploma Supplement for at opdatere dets indhold og fremme dets anvendelse. I 2007 har Europarådet og UNESCO gennem Lissabonkonventionens komiteen efter indstilling fra ENIC vedtaget en revision af vejledningen til Diploma Supplement, som skal sikre, at dokumentet tager højde for læringsudbytte, kvalifikationsrammer, joint degrees og andre aspekter af Bologna-processen.

Ifølge EU's beslutning om den europæiske kvalifikationsramme, EQF, skal Certificate Supplement, Diploma Supplement og øvrige Europass-redskaber senest i 2012 være tilpasset, så alle nye dokumenter refererer til de uddannelsesniveau, der er beskrevet i EQF.

Som nationalt Europass-center informerer og vejleder CIRIUS om Europass-redskaberne.²¹ CIRIUS vejleder også om Diploma Supplement Label, der er Europa-Kommissionens kvalitetsstempel for den korrekte brug af Diploma Supplement.

ECTS, der står for European Credit Transfer and Accumulation System, er udviklet i EU for at beskrive det tidsmæssige omfang og faglige indhold af de studieperioder og enkeltelementer, der indgår i en videregående uddannelse. Formålet er blandt andet at lette meritoverførsel af studieperioder gennemført ved forskellige uddannelsesinstitutioner på tværs af medlemslandene.

ECTS anbefales i både Lissabon-konventionen og Bologna-processen. Systemet omfatter for det første ECTS-point, som angiver et kursus eller uddannelsesforløbs normerede arbejdsbelastning, og hvis brug har været obligatorisk inden for dansk videregående uddannelse siden 2001. Desuden omfatter systemet ECTS-fag/kursusbeskrivelser, ECTS-karakterskalaen, der kan anvendes til at omregne udenlandske karakterer til den nye danske karakterskala og omvendt, Transcript of records, som er en oversigt over gennemførte kurser, samt Learning Agreement (uddannelsesaftale), som er en gensidig aftale mellem uddannelsesinstitutioner om meritgivning i forbindelse med udvekslingsstudier ved en anden uddannelsesinstitution.

---

²¹ Læs mere på www.europass.dk.

CIRIUS vejleder institutionerne om ECTS-systemet og om ECTS Label, Europa-Kommissionens kvalitetsstempel for den korrekte brug af ECTS.

Meritoverførsel af erhvervsuddannelse

Blandt øvrige europæiske tiltag for at mindske hindringer for mobilitet i Europa er der i 2007 sket fremskridt for det europæiske meritoverførselssystem for erhvervsuddannelse, European Credit System for Vocational Education and Training (ECVET). Det er et resultat af Københavner-processen, hvor europæiske undervisningsministre i 2002 forpligtede sig til et forstærket samarbejde på erhvervsuddannelse sområdet.

Efter en offentlig høringsperiode, der sluttede i marts 2007, har Europa-Kommissionen i april 2008 offentliggjort sit endelige forslag til en henstilling. Henstillingen vil etablere ECVET som en metodisk ramme, der kan bruges til beskrivelse af kvalifikation i form af læringsenheder med tilhørende point med henblik på overførsel og akkumulering af læringsresultater. ECVET vil supplere den Europæiske Kvalifikationsramme (EQF) og referere til dennes kvalifikationsniveauer.²²

Falske eksamensbeviser

Swindel med eksamensdokumenter er inden for de seneste år blevet et fokusområde i internationale anerkendelseskrædse, og problemet blev i 2007 flere gange omtalt i danske medier.

Verifikation af eksamensdokumenter er en vigtig del af CIRIUS' vurderinger af udenlandske uddannelseskvalifikationer, og samtidig informerer og vejleder CIRIUS andre ansvarlige instanser om kontrol af eksamensdokumenters ægthed.

Der er grundlæggende to former for forfalskninger:

- Diplomer fra "falske uddannelsesinstitutioner"
- Forfalskninger af diplomer fra anerkendte uddannelsesinstitutioner.

I forhold til den første kategori kan CIRIUS forholdsvis enkelt afsløre diplomer fra "falske uddannelsesinstitutioner", idet styrelsen har adgang til databaser og registre over anerkendte institutioner over hele verden, ligesom den kan trække på et

---

²² Forslaget til Europa-Parlamentets og Rådets henstilling om etablering af det europæiske meritoverførselsystem for erhvervsuddannelse (ECVET) findes på http://ec.europa.eu/education/policies/educ/ecvet/com180_da.pdf.

stort velfungerende internationalt netværk af kontorer, der beskæftiger sig med anerkendelse af udenlandske uddannelser.

Det er en større udfordring at opdage forfalskninger af diplomer fra anerkendte uddannelsesinstitutioner. Der kan her være tale om dokumenter opnået ved bestikkelse, stjålne eller professionelt kopierede diplomer m.v.

Det indgår i CIRIUS' sagsbehandling så vidt muligt at sikre, at der er tale om ægte dokumenter fra en anerkendt institution. CIRIUS indhenter bekræftede kopier af eksamensdokumenter eller originale dokumenter til brug for vurderingen. Ved tvivl om dokumenters ægthed kontaktes den udstedende institution, ligesom der foretages stikprøver for at kontrollere ægtheden af dokumenterne i konkrete sager.

CIRIUS bistår løbende uddannelsesinstitutionerne med verifikation af dokumenter og vejleder om verifikationsprocessen, som også er et stadig tilbagevendende tema på CIRIUS' årlige seminarer for studieadministrativt personale, der arbejder med optagelse på de videregående uddannelser.

Falske diplomer kan ikke mindst udgøre et problem på arbejdsmarkedet, hvor man i virksomheder og organisationer ikke har den fornødne ekspertise til at afgøre, hvorvidt der er tale om et diplom fra en anerkendt institution. CIRIUS kan bistå med verifikation af eksamensdokumenter, når arbejdsgiveren beder om en vurdering af en ansøgers kvalifikationer.

I forhold til de lovregulerede erhverv er det de ansvarlige kompetente myndigheder, som har ansvaret for verifikationen af eksamensdokumenters ægthed. Dette område er nærmere omtalt i kapitel 3 om anerkendelse inden for de lovregulerede erhverv.

3. Anerkendelse med henblik på lovregulerede erhverv

Introduktion

Lovregulerede erhverv er kendetegnet ved, at man ifølge lovgivningen skal have nogle bestemte erhvervsmæssige kvalifikationer for at få adgang til at udøve erhvervene. Hvert af de lovregulerede erhverv administreres af en kompetent myndighed, som afgør, om den enkelte ansøger opfylder betingelserne for at udøve erhvervet, herunder kravene til ansøgerens samlede erhvervsmæssige kvalifikationer.

Her i beretningen oplyses om udviklingen inden for lovregulerede erhverv, der er omfattede af lov om adgang til udøvelse af visse erhverv i Danmark (jf. lovbestemmelser nr. 334 af 20. marts 2007).

Personer, der er statsborgere i et EU/EØS-land eller et land, som EU har indgået aftale med, og som har deres erhvervsmæssige kvalifikationer fra et af de lande, skal have deres ansøgninger behandlet efter EU's direktiv om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer. Inden for sundheds- og lærerhverv har nordiske statsborgere med nordiske erhvervsmæssige kvalifikationer desuden automatisk adgang til erhvervsudøvelse ifølge nordiske overenskomster. Ansøgninger, der ikke er omfattet af ovennævnte regler, f.eks. ansøgninger fra statsborgere i tredjelande, skal behandles i overensstemmelse med de danske retsregler, der gælder for det enkelte erhverv, og med eventuelle internationale konventioner inden for det enkelte erhvervsområde, f.eks. inden for søfartserhverv.

CIRIUS følger udviklingen på det lovregulerede område i kraft af sin rolle som koordinerende myndighed for gennemførelsen af EU's anerkendelsesdirektiv, som nationalt kontaktpunkt og som informations- og videnscenter på anerkendelsesområdet. CIRIUS oplyser på sin hjemmeside om de enkelte lovregulerede erhverv, deres kompetente myndigheder og procedurerne for anerkendelse: www.ciriuserhverv.dk/autorisation.

Erhverv og myndigheder

Der findes omkring et hundrede lovregulerede erhverv, der er omfattede af lov om adgang til udøvelse af visse erhverv i Danmark. Ansvar for adgangen til at udøve dem er aktuelt fordelt mellem 21 kompetente myndigheder:

Arbejdstilsynet:

Arbejde med asfaltmaterialer, Arbejde med epoxy og isocyanater, Arbejde med styren, Asbestnedrivning, Bevætoeftersyn, Gaffel-

	støbercertifikat (certifikat kategori A), Gaffeltruckfører (certifikat kategori B), Kedelpasser, Koordinator på byggepladser, Kranfører, Køfirma, Kømontør/efter syn af køeanlæg, Polyesterstøning, Stilladsopstillere, Svejsere - svejsning i rustfrit stål
Beredskabsstyrelsen:	Brandmand, Brandteknisk byggesagsbehandler, Holdleder i redningsberedskabet, Indsatsleder i redningsberedskabet
By og Landskabsstyrelsen	Brødborer, Driftsleder på renseanlæg, Rottebekæmpelse
CIRIUS	Folkeskolelærer, Gymnasialærer, lærer ved studenterkurser og ved kursus til højere forberedelseseksamen, Hlx- og htx-lærer
Energistyrelsen:	Energikonsulent, Offshore Medic, Teknisk ekspert til eftersyn af kedel- og varmeanlæg
Erhvervs- og Byggestyrelsen:	Anerkendt statiker, Bygningssagkyndig, Ejendomsmægler, Skorstensfejer
Erhvervs- og Selskabsstyrelsen:	Dispatcher, Registreret revisor, Statsautoriseret revisor, Translatør og tolk
Finanstilsynet:	Aktuar, Forsikringsformidler
Fødevarestyrelsen:	Dyrlæge, Hesteinseminør, Inseminør af husdyr, Kvæginseminør, Opdræt af visse dyrearter: hjortedyr, strudsefugle, ræve og fjervildt, Følsdyrinseminør, Svineinseminør, Veterinær tekniker
Justitsministeriet, Civil- og Politiafdelingen:	Advokat
Kort- & Matrikelstyrelsen:	Landinspektør
Lodstilsynet	Lods
Lægemiddelstyrelsen:	Farmaceut, Farmakonom
Miljøstyrelsen:	Ansæt på deponeringsanlæg, Arbejde med anlæg med ozonlag nedbrydende stoffer, Erhvervs mæssig anvendelse af godkendelsespligtige kemiske bekæmpelsesmidler til beskyttelse, bekæmpelse og regulering af plantevækst, Støvmålinger og -beregninger
Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration	Lærer i dansk for voksne udlændinge
Plantedirektoratet:	Dyrker af genetisk modificerede afgrøder
Psykolognævnet:	Autoriseret psykolog, Psykolog - beskyttet titel
Rigspolitiet	Dømand i virksomheder med alkoholbevilling, Køelærer, Vagt- virksomhed
Sikkerhedsstyrelsen:	Eininstallatør, Festfyrværker, Kloakmester, Vand- og sanitetsmester, Vvs-installatør
Sundhedsstyrelsen:	Ambulanceassistent, Ambulancebehandler, Ambulancebehandler med særlig kompetence, Bandagist, Bioanalytiker, Ergoterapeut, Fodterapeut, Fysioterapeut, Jordemoder, Kiropraktor, Klinisk diætist, Klinisk tandtekniker, Kontaktlinseoptiker, Læge, Optiker, Ra-

diograf, Speciallæge, Specialtandlæge, Sygeplejerske, Tandlæge, Tandplejer

Søfartsstyrelsen : Erhvervsdykker, Fisker, Fiskeskipper, Maskinchef, Maskinmester, Overstyrmand, Skibsassistent/matros og motormand, Skibsfører, Skibskok, Styrmand, Øvrige erhverv, hvor der af Søfartsstyrelsen kræves et sikkerhedskursus af ca. 3 dages varighed.

Kirkeministeriet har truffet enkelte afgørelser, som optræder i statistikken nedenfor, men det er siden blevet afklaret, at Kirkeministeriet ikke er kompetent myndighed for nogen erhverv, der falder ind under lov om adgang til udøvelse af visse erhverv i Danmark. Flere erhverv, som hører under Kirkeministeriets ressort, er ikke lovregulerede, og præstehvervet, som er et lovreguleret erhverv, er undtaget fra Traktatens bestemmelser om retten til fri etablering og fri udveksling af tjenesteydelser.

De kompetente myndigheders praksis for anerkendelse

Dette afsnit giver et overblik over de kompetente myndigheders sagsbehandling på grundlag af de kompetente myndigheders oplysninger, som indsamles af CIRIUS. Tallene for 2007 bygger på en samlet statistisk indberetning fra hver myndighed, dog for Arbejdstilsynets vedkommende på løbende indberetning af de enkelte afgørelser frem til og med september 2007.

Indberetningsformen er i 2007 ændret fra løbende indberetning af myndighedens afgørelser til årlig statistisk indberetning. Samtidig er indberetningsperioden ændret fra september-august til kalenderåret, således at myndighederne indberetter én gang årligt senest den 31. marts til CIRIUS om de afgørelser, myndigheden har truffet i det forudgående kalenderår.²³

Søfartserhvervene, der hører til under Søfartsstyrelsen, udgør det største område, men har kun i ringe omfang at gøre med erhvervsudøvelse i Danmark. De andre store områder er sundhedserhvervene under Sundhedsstyrelsen, tæt fulgt af gaffeltruck- og kranførere m.fl., som hører under Arbejdstilsynet.

I alt udstedte de kompetente myndigheder ifølge deres indberetninger 2.707 afgørelser i 2007, hvilket er ca. 70 procent flere end i perioden september 2005 til august 2006.

---

²³ Ændringerne er fastsat i lov om ændring af lov om adgang til udøvelse af visse erhverv i Danmark (lovbk. nr. 123 af 13. februar 2007, som er nærmere omtalt i afsnittet nedenfor om udvikling af procedurer og standarder), bekendtgørelse om anerkendelse af erhvervsfaglige kvalifikationer m.v. (bk. nr. 1174 af 10. oktober 2007) og bekendtgørelse om ændring af bekendtgørelse om vurdering af udenlandske uddannelseskvalifikationer m.v. (bk. nr. 448 af 10. maj 2007).

I forhold til den foregående periode (september 2005 til august 2006) er den største ændring netop en stor tilgang af gaffeltruckførere m.fl. Der har dog også været væsentlige stigninger på Sundhedsstyrelsens område (især sygeplejersker) og på Søfartsstyrelsens område (især maritime officerer). Udviklingen inden for forskellige erhverv beskrives nærmere nedenfor.

Afgørelserne var i de fleste tilfælde positive: 74 procent (mod 77 procent i perioden september 2005 til august 2006). Positive og midlertidige/betingede afgørelser udgjorde tilsammen næsten 97 procent (95 pct. i perioden før).

Tabel 8 nedenfor viser, hvordan sagerne hos de enkelte myndigheder, der har afgivet afgørelser i 2007, fordelte sig efter afgørelsernes art (forklaret i boksen på næste side) og udviklingen i forhold til den foregående årsperiode.

Tabel 8: Afgørelser i 2007 efter myndighed og afgørelsens art

Myndighed	Positive		Betingede/ midlertidige		Negative		I alt	Bevægelse *)
	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.		
Arbejdstilsynet	634	85,7%	85	11,5%	21	2,8%	740	+690
CIRIUS	41	26,3%	108	69,2%	7	4,5%	156	+11
Energistyrelsen	1	100%	0	0%	0	0%	1	-10
Erhvervs- og Selskabsstyrelsen	4	80%	0	0%	1	20%	5	+3
Fødevarestyrelsen	38	92,7%	0	0%	3	7,3%	41	+30
Justitsministeriet	1	50%	0	0%	1	50%	2	-1
Kirkeministeriet	2	33,3%	3	50%	1	16,7%	6	+6
Lægemiddelstyrelsen	13	59,1%	4	18,2%	5	22,7%	22	+4
Psykolognævnet	5	45,5%	0	0%	6	54,5%	11	+4
Rigspolitiet	1	100%	0	0%	0	0%	1	+1
Sikkerhedsstyrelsen	22	100%	0	0%	0	0%	22	+15
Sundhedsstyrelsen	586	75,3%	151	19,4%	41	5,3%	778	+179
Søfartsstyrelsen	660	71,6%	259	28,1%	3	0,3%	922	+181
Alle myndigheder	2.008	74,2%	610	22,5%	89	3,3%	2.707	1.113

*) Ændring i 2007 i forhold til indberetningsperioden september 2005-august 2006.

Afgørelsens art

Positiv: Ansøgeren får umiddelbar og tidsubegrænset adgang til at udøve erhvervet.

Betinget: Ansøgeren skal dokumentere sin erhvervs erfaring, gennemføre en prøvetid eller bestå en egnethedspøve, før der kan gives adgang til erhvervsudøvelse.

Midlertidig: Ansøgeren får adgang til at udøve erhvervet i en begrænset periode.

Negativ: Ansøgeren nægtes adgang til at udøve erhvervet.

Udviklingen inden for de enkelte erhverv

Tabel 9 nedenfor viser antallet af afgørelser for de enkelte erhverv og deres fordeling efter afgørelsernes art. I tabellen optræder kun de erhverv, for hvilke der er indberettet afgørelser i 2007.

Tabel 9: Afgørelser i 2007 efter erhverv og afgørelsens art

Erhverv	Positive		Betingede/ midlertidige		Negative		I alt
	Antal	Pct.	Antal	Pct.	Antal	Pct.	
Advokat	1	100%	0	0%	0	0%	1
Ambulancefører	4	18,2%	14	63,6%	4	18,2%	22
Bioanalytiker	8	72,7%	1	9,1%	2	18,2%	11
Dyrlæge	38	92,7%	0	0%	3	7,3%	41
E-installatør	19	100%	0	0%	0	0%	19
Ergoterapeut	7	77,8%	2	22,2%	0	0%	9
Erhvervsdykker	35	97,2%	0	0%	1	2,8%	36
Farmaceut	11	64,7%	4	23,5%	2	11,8%	17
Farmakonom	2	40%	0	0%	3	60%	5
Fisker	0	0%	5	100%	0	0%	5
Fiskeskipper	4	100%	0	0%	0	0%	4
Fodterapeut	1	100%	0	0%	0	0%	1
Folkeskolelærer	24	24,7%	68	70,1%	5	5,2%	97
Fysioterapeut	27	93,1%	2	6,9%	0	0%	29
Kran, gaffeltruck eller gaffelstabler	634	85,7%	85	11,5%	21	2,8%	740
Lærer i gymnasiet, ved studenterkursus eller hf	16	30,8%	34	65,4%	2	3,8%	52
Lærer ved hhx/htx	1	14,3%	6	85,7%	0	0%	7
Jordemoder	12	85,7%	0	0%	2	14,3%	14
Kiropraktor	7	100%	0	0%	0	0%	7
Kloakmester	2	100%	0	0%	0	0%	2
Kørelærer	1	100%	0	0%	0	0%	1
Læge	254	74,9%	83	24,5%	2	0,6%	339
Maskinchef	0	0%	83	100%	0	0%	83
Maskinmester	312	99,7%	0	0%	1	0,3%	313
Offshore Medic	1	100%	0	0%	0	0%	1
Optiker	1	50%	1	50%	0	0%	2
Organist	2	66,7%	0	0%	1	33,3%	3
Overstyrmand	0	0%	136	100%	0	0%	136
Præst	0	0%	3	100%	0	0%	3
Psykolog	5	45,5%	0	0%	6	54,5%	11
Radiograf	36	81,8%	7	15,9%	1	2,3%	44
Revisor	2	66,7%	0	0%	1	33,3%	3
Skibsfører	0	0%	35	97,2%	1	2,8%	36
Styrmand	309	100%	0	0%	0	0%	309
Sygeplejerske	213	76,3%	37	13,3%	29	10,4%	279

Tandlæge	15	78,9%	4	21,1%	0	0%	19
Tandplejer	1	50%	0	0%	1	50%	2
Translatør og tolk	2	100%	0	0%	0	0%	2
Vagtvirksomhed	0	0%	0	0%	1	100%	1
Vvs-installatør	1	100%	0	0%	0	0%	1
Alle erhverv	2.008	74,2%	610	22,5%	89	3,3%	2.707

Gaffeltruckførere m.fl.

Der skete i 2007 en stor stigning i antallet af afgørelser vedrørende gaffeltruckførere, kranførere og gaffelstablere. I perioden september 2005-august 2006 blev der truffet 50 afgørelser, men i 2007 er der truffet hele 740 afgørelser.

Arbejdstilsynet oplyser, at det ikke har ændret sagsbehandlingspraksis på området, og peger på den generelle udvikling med faldende ledighed og stigende beskæftigelse som baggrund for stigningen i antallet af sager.

Ansøjerne kommer hovedsagelig fra de nærmeste områder i Sydsverige, Nordtyskland og Polen.

Sundhedserhverv

Inden for Sundhedsstyrelsens område var der en stigning på 30 procent i antallet af afgørelser i 2007 i forhold til perioden september 2005-august 2006. Det drejer sig navnlig om sygeplejersker, hvis antal er steget med 84 procent siden den foregående periode. De sygeplejersker, der har fået en afgørelse i 2007, er for 77 procent uddannet i EU/EØS, herunder frem for alt Sverige og Tyskland. 12 procent er uddannet i Asien.

Lægeerhvervet er dog stadig det største af sundhedserhvervene med hensyn til antal autorisationsafgørelser. Også de er overvejende uddannet inden for EU/EØS (70 procent), herunder især Sverige, Tyskland og i mindre omfang Polen og Litauen. Blandt lægerne er 17 procent uddannet i Asien.

I tillæg til lægeautorisationerne anslår Sundhedsstyrelsen, at der er afgivet ca. 160 speciallægeanerkendelser på baggrund af udenlandske kvalifikationer. Disse er ikke inkluderet i tallene i tabel 8 og 9.

Omkring tre fjerdedele af Sundhedsstyrelsens ansøgere kommer fra EU og Norden og er dermed omfattede af to ordninger, der sigter mod automatisk anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer:

- Sektorbestemmelser for erhvervene læge, tandlæge, sygeplejerske og jordemoder i EU's anerkendelsesdirektiv.
- Nordiske overenskomster for syv sundhedsfaglige erhverv.

Knap en fjerdedel af ansøgerne var uddannet uden for EU/EØS, dvs. i såkaldte tredjelande, heraf 13 procent i Asien og 6 procent i Europa uden for EU/EØS. For lægernes vedkommende var det dog lidt flere: 30 procent var uddannet i tredjelande, heraf 17 procent i Asien og 9 procent i Europa uden for EU/EØS.

Læger fra tredjelande får oftest en afgørelse, som giver dem ret til midlertidig autorisation med henblik på to prøveansættelser og – efter positiv evaluering af disse – udstedelse af varig autorisation. Selve den midlertidige autorisation udstedes, når ansøgeren har fået tilbudt en konkret prøveansættelse. Sundhedsstyrelsen udstedte i 2007 122 midlertidige autorisationer til læger fra tredjelande.

For sygeplejersker og andre lovregulerede erhverv under Sundhedsstyrelsen gælder en anden ordning om prøvetid for sundhedspersoner fra tredjelande, idet ansøgerne i prøvetiden får tildelt en begrænset autorisation, som er tilknyttet en bestemt arbejdsplads. Tallene i tabel 8 og 9 ovenfor omfatter kun den første afgørelse om retten til midlertidig hhv. begrænset autorisation.

Søfartserhverv

Antallet af afgørelser vedrørende maritime officerer (styrmand, overstyrmand, maskinmester, maskinchef m.fl.) steg med 34 procent fra september 2005-august 2006 til året 2007.

Den tilgang af fiskere, der blev registreret i den foregående periode, ser ikke ud til at være fortsat (74 afgørelser vedrørende fiskere, især fra Polen og Letland, i perioden før, men kun 5 i 2007).

For Søfartsstyrelsen serhverv gælder der nogle særlige forhold, først og fremmest at anerkendelsen kun i få tilfælde vedrører adgang til beskæftigelse i Danmark. Langt de fleste af styrelsens sager vedrører adgang til erhvervsudøvelse for maritime officerer, menige og skibskokke, der ikke er bosatte i Danmark, og hvis eneste tilknytning er, at de skal beskæftiges på et skib under dansk flag i international fart.

I tabel 8 og 9 ovenfor er der ikke medtaget tal for menige søfarende og skibskokke, da der normalt ikke udstedes dansk anerkende lsesbevis for disse grupper. Kun i de få tilfælde, hvor menige og skibskokke er bosatte i Danmark, foretager Søfartsstyrelsen en direkte vurdering af deres faglige kvalifikationer på baggrund af eksamensbevis er, erhvervs erfaring (sejltid) m.v.

Maritime officerer

Det er normalt rederierne, der ansøger om dansk anerkendelsesbevis på vegne af de maritime officerer, som de ønsker at beskæftige, og de enkelte rederier har

allerede kontrolleret eller fået kontrolleret officerernes papirer. Derfor giver Søfartsstyrelsen stort set aldrig afslag på et anerkendelsesbevis.

Det er kun officerer fra EØS- og EU-lande, der kan få udstedt et anerkendelsesbevis uden at skulle dokumentere, at et dansk rederi ønsker at ansætte dem. Der udstedes meget få beviser på denne baggrund.

Menige søfarende og skibskokke

Der har været ansat 2.453 udenlandske menige søfarende og 427 skibskokke ombord på danske handelsskibe i 2007 (i perioden september 2005 til august 2006 var det henholdsvis 2.661 og 176), heri medregnet personer, der havde været ansat tidligere. Disse tal indgår som nævnt ikke i tabel 8 og 9, da Søfartsstyrelsen ikke har truffet afgørelser om anerkendelse i forbindelse med ansættelserne. Det skyldes, at menige søfarende og skibskokke i skibe i Dansk Internationalt Skibsregister ikke behøver anerkendelse af deres uddannelse, når de har gennemført et godkendt kursus efter den internationale konvention om uddannelse af søfarende, om sønæring og om vagthold (STCW "basic training"). Kontrollen af, om den enkelte har dokumentation for kurset, foretages af det ansættende rederi eller af et bemandingsfirma på rederiets vegne.

Dyrlæger

Antallet af afgørelser vedrørende dyrlæger steg i 2007 til 41 mod kun 10 i perioden september 2005 til august 2006. Som forklaring på denne tilvækst peger Fødevarestyrelsen på en stigende efterspørgsel på dyrlæger, som ikke fuldt ud kan imødekommes af nye færdiguddannede i Danmark. Branchen har derfor fokuseret på at rekruttere dyrlæger i udlandet, bl.a. via udenlandske vikarbureauer. Dertil kommer, at der ikke længere stilles krav om bestemte sprogfærdigheder, og at der er kommet et stigende antal ansøgnings fra Rumænien og Bulgarien, efter at de to lande blev optaget i EU i 2007.

Ansøgernes oprindelse

Oplysninger om uddannelsesland foreligger for de fleste erhverv på nær Søfartsstyrelsens. Når der bortses fra søfartserhvervene, kom 83 procent af ansøgernes uddannelser fra EU/EØS-lande, 8 procent fra Asien og 5 procent fra Europa uden for EU/EØS. Der ses dog en del forskelle erhvervene imellem. Mens næsten alle ansøgnings vedrørende gaffeltruckcertifikater o. lign. var uddannet i EU/EØS, gjaldt det 76 procent inden for Sundhedsstyrelsens erhverv og 38 procent inden for lærerhvervene.

Inden for Søfartsstyrelsens erhverv var ca. 38 procent statsborgere i EU/EØS, ca. 38 procent i Asien og ca. 20 procent i Europa uden for EU/EØS.

Oplysninger om statsborgerskab foreligger ikke for alle erhverv, men generelt udgør danske statsborgere med kvalifikationer fra udlandet kun en lille del af ansøgerne (f.eks. 6 procent på Sundhedsstyrelsens område). EU/EØS-statsborgere er den største gruppe fulgt af Asien og Europa uden for EU/EØS.

Sagsbehandlingstid

Der gælder EU-regler for sagsbehandlingstiden, når ansøgerne er statsborgere i EU/EØS eller i et land, som EU har indgået aftale med om gensidig anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer. Indtil oktober 2007 skulle afgørelser efter de generelle direktiver træffes højst fire måneder fra det tidspunkt, hvor ansøgeren havde forelagt alle de krævede dokumenter, mens fristen var tre måneder i sager efter de såkaldte sektordirektiver.

Med det nye anerkendelsesdirektiv (2005/36/EF) er fristen med virkning fra den 20. oktober 2007 som udgangspunkt sat til højst tre måneder for alle erhverv. Dog er der mulighed for at forlænge fristen med en måned inden for de erhverv, hvor der ikke gælder særlige sektorbestemmelser om automatisk anerkendelse.

I 2007 holdt de kompetente myndigheder ifølge deres indberetninger sagsbehandlingstiden under tre måneder i langt de fleste tilfælde: ca. 98 procent af sagerne, heraf ca. 87 procent under en måned.

Pligtmæssig vurdering

Den enkelte kompetente myndighed har pligt til at indhente en vurdering af uddannelseskvalifikationerne fra CIRIUS, når myndigheden ikke på det foreliggende grundlag kan anerkende ansøgerens udenlandske uddannelseskvalifikationer fuldt ud. Ordningen skal understøtte de kompetente myndigheders sagsbehandling og sikre, at vurderingen af udenlandske uddannelseskvalifikationer lever op til gældende standarder.

En myndighed kan ansøge om generel fritagelse for den såkaldte pligtmæssige vurdering på grundlag af en redegørelse for myndighedens procedurer, kriterier og praksis i forhold til vurdering og anerkendelse af udenlandske uddannelseskvalifikationer. Sundhedsstyrelsen og Søfartsstyrelsen havde i hele 2007 en sådan fritagelse. Lægemiddelstyrelsen havde en fritagelse indtil marts 2007, hvor den blev ophævet efter anmodning fra styrelsen selv.

CIRIUS afsluttede i 2007 24 pligtmæssige vurderinger, alle på grundlag af en udtalelse fra en relevant uddannelsesinstitution. De afsluttede vurderinger vedrørte adgang til erhvervene som psykolog (7), farmakonom (5), farmaceut (4), vagt (2), gas-, vand- og sanitetsmestere (1), teknisk ekspert til eftersyn af kedel- og varme-

anlæg (1), elinstallatør (1), translatør og tolk (1), statsautoriseret revisor (1) og energikonsulent (1).

Relativt få sager involverer altså en pligtmæssig vurdering. Det skyldes for det første, at 69 procent af sagerne i perioden er behandlet af de myndigheder, der er fritaget, eller af CIRIUS selv. For det andet er de øvrige kompetente myndigheders afgørelser i de fleste tilfælde positive, og som nævnt skal den kompetente myndighed ikke indhente en vurdering fra CIRIUS, når den på det foreliggende grundlag kan anerkende ansøgerens udenlandske uddannelseskvalifikationer fuldt ud. Samtidig har de ikke fritagne myndigheder dog givet 92 midlertidige eller betingede godkendelser og 38 afslag, hvilket tyder på, at ordningen ikke har været anvendt fuldt ud i perioden. CIRIUS vil derfor drøfte spørgsmålet med de relevante myndigheder og præcisere reglerne om pligtmæssig vurdering.

Udvikling af procedurer og standarder

Implementering af anerkendelsesdirektivet

Folketinget vedtog den 8. februar 2007 en ændring af loven om adgang til udøvelse af visse erhverv i Danmark.²⁴ Loven, der omfatter de fleste af de lovregulerede erhverv, trådte i kraft den 1. oktober 2007. Lovændringen var første skridt i implementeringen af det nye europæiske anerkendelsesdirektiv, som senest skulle være implementeret den 20. oktober 2007.²⁵

På grundlag af den ændrede lov udstedte undervisningsministeren en ny bekendtgørelse, som fastsætter overordnede regler, dels for hvordan borgere med udenlandske uddannelseskvalifikationer kan etablere sig fast i Danmark, dels for hvordan udenlandske tjenesteydere midlertidigt og lejlighedsvist kan udøve deres erhverv i Danmark.²⁶

---

²⁴ Lov nr. 123 af 13. februar 2007 om ændring af lov om adgang til udøvelse af visse erhverv i Danmark, lov om statsautoriserede og registrerede revisorer, lov om omsætning af fast ejendom, lov om translatører og tolke, lov om dispatchører samt ophævelse af lov om registrerede arkitekter (Forenkling af adgang til udøvelse af lovregulerede erhverv i Danmark). Lovforslaget var fremsat den 4. oktober 2006.

²⁵ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/36/EF af 7. september 2005 om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer.

²⁶ Bekendtgørelse nr. 1174 af 10. oktober 2007 om anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer m.v.

Det nye direktiv har desuden nødvendiggjort ændringer af en række bekendtgørelser, der regulerer adgangen til de enkelte erhverv. CIRIUS har som koordinerende myndighed for direktivets implementering holdt tæt kontakt med de kompetente myndigheder for at rådgive og vejlede dem i denne proces.

Midlertidig og lejlighedsvis erhvervsudøvelse

Et af de helt nye elementer, der indføres af direktivet, er retten til midlertidig og lejlighedsvis erhvervsudøvelse i et andet EU/EØS-land. Hvis man er fuldt kvalificeret og lovligt etableret i én medlemsstat, kan man frit udøve sit erhverv midlertidigt og lejlighedsvis i Danmark uden at få en dansk godkendelse/autorisation. Er erhvervet ikke lovreguleret i hjemlandet, er det en betingelse, at man skal have udøvet erhvervet i mindst to af de sidste ti år.

De danske myndigheder kan dog bestemme, at en tjenesteyder inden den første tjenesteydelse skal anmelde sig til den myndighed, der har ansvaret for autorisationserhvervet. Der kan stilles krav om, at anmeldelsen indeholder oplysninger om bl.a. en eventuel forsikringsaftale, tjenesteyderens nationalitet og lovligt etablering i hjemlandet samt dokumentation for tjenesteyderens faglige kvalifikationer.

Hvis hensynet til den offentlige sundhed og sikkerhed tilsiger det, kan der – ud over krav om anmeldelse – stilles krav om forudgående kontrol af tjenesteyderens erhvervsmæssige kvalifikationer, inden den pågældende første gang udfører en tjenesteydelse. Hvis der er væsentlig forskel mellem tjenesteyderens erhvervsmæssige kvalifikationer og den uddannelse, der kræves her i landet, skal den pågældende bevise, at vedkommende har erhvervet den manglende viden eller kompetence på anden vis. Dette sker navnlig ved, at ansøgeren gennemgår en egnethedsprøve.

Inden for følgende erhverv har den danske kompetente myndighed meddelt, at der vil blive stillet krav om forudgående kontrol:

- Miljøstyrelsen : Bekæmpelse af rotter, Boring på land, Erhvervsmæssig brug af bekæmpelsesmidler, Arbejde med ozonlagnedbrydende stoffer, Driftsleder og personale på deponeringsanlæg.
- Sundhedsstyrelsen : Bandagist, Bioanalytiker, Ergoterapeut, Fodterapeut, Fysioterapeut, Kiropraktor, Klinisk diætist, Klinisk tandtekniker, Optiker, Kontaktlinseoptiker, Radiograf, Tandplejer.
- Lægemiddelstyrelsen: Farmakonom.

- Arbejdstilsynet: Elevatormontør, Gaffeltruckfører, Kedelpasser, Kranfører (dog kun mobilkraner og tårnkraner), Kølemontør, Stilladsopstiller (dog ikke rullestilladser), Arbejde med teleskopløsser, Arbejde med asbest, Svejsning efter Arbejdstilsynets bekendtgørelse nr. 908 af 27. september 2005 om foranstaltninger til forebyggelse af kræfttrikoen ved arbejde med stoffer og materialer.
- Sikkerhedsstyrelsen: Elinstallatør, Vand- gas- og sanitetsmester, Kloakmester, Festfyrværker.
- Justitsministeriet: Kørelærer, Vagtvirksomhed.
- Lodstilsynet: Lods.
- Beredskabsstyrelsen: Brandmand, Hold- og indsatsleder i redningsberedskabet
- Rigspolitiet: Dømand i virksomheder med alkoholbevilling.

Initiativer over for udenlandske læger

Sundhedsstyrelsen har i 2007 taget en række initiativer for at fremme udenlandske lægers adgang til at arbejde i Danmark. Formålet er at mindske lægemanglen i Danmark ved at strømline sagsbehandlingsprocesserne for udenlandske læger, som vil arbejde i Danmark. Det drejer sig om disse fire initiativer:

1. Der indføres en maksimal sagsbehandlingstid for autorisation til læger uddannet i EU eller Norden på fire uger efter modtagelse af den nødvendige dokumentation.
2. Der indføres en maksimal sagsbehandlingstid for autorisation til læger uddannet i tredjelande (dvs. uden for EU og Norden) på syv uger efter modtagelse af den nødvendige dokumentation.
3. Ansøgninger fra læger uddannet i EU/Norden, der allerede har fået tilbudt ansættelse i Danmark, behandles inden for en uge.
4. Ansøgninger fra læger uddannet i tredjelande, der allerede har fået tilbudt ansættelse i Danmark, behandles inden for tre uger.

I ørigt er det i 2007 gjort muligt at få autorisationsoplysninger om alle sundhedspersoner med dansk autorisation ved at søge på styrelsens hjemmeside.

Kontrol med dokumenters ægthed

Sundhedsstyrelsen har de seneste år taget flere initiativer for at sikre, at personer med falske udenlandske eksamensbeviser ikke kan opnå dansk autorisation.

Kopier skal være bekræftet af politi, notarius publicus, ambassade eller den udenlandske myndighed, der har udstedt dokumentet.

Sundhedsuddannede fra nordiske lande har efter overenskomst med Finland, Island, Norge og Sverige af 14. juni 1993 ret til dansk autorisation alene på baggrund af deres autorisationsbevis. Sundhedsstyrelsen har i det nordiske samarbejde foranlediget drøftelser om muligheden for, at kontrol via ”negativlister” afløses af udstedelse af erklæring om ”good standing”. Styrelsen har desuden indført praksis for ved hver enkelt ansøgning om autorisation fra en nordisk sundhedsperson at sende en forespørgsel om autorisationsforhold til den kompetente nordiske sundhedsmyndighed.

Hvad angår behandling af ansøgninger om autorisation fra sundhedspersoner uddannet i tredjelande, foretager Sundhedsstyrelsen en vurdering af den pågældende sundhedspersons uddannelsesbevis m.v. Derudover indhentes en erklæring om ”good standing”, som er en erklæring udstedt af en kompetent sundhedsmyndighed – tilsvarende Sundhedsstyrelsen – hvor det bekræftes, at en given sundhedsperson har ret til at udføre sit fag i det pågældende land. Erklæringen må højst være tre måneder gammel.

Nyt europæisk informationssystem

Europa-Kommissionen tog i november 2007 første skridt i indførelsen af et web-baseret informationsudvekslingssystem, Informationssystemet for det Indre Marked (IMI). Systemet skal hjælpe de kompetente myndigheder i hele EU/EØS med at udveksle oplysninger, sådan som de også skal ifølge anerkendelsesdirektivet.

I første omgang gennemføres en pilotfase, som omfatter fire erhverv: revisorer, læger, farmaceuter og fysioterapeuter.